

Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Statsrådene

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
13/571-5

Dato
5.6.2013

Regulering av markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge

Overvekt og fedme er en viktig selvstendig risikofaktor for kostholdsrelaterte sykdommer, som hjerte- og karsykdommer, kreft og type 2 diabetes. Ifølge Verdens helseorganisasjon (WHO) er overvekt og fedme den tredje viktigste risikofaktoren for tapte leveår og redusert livskvalitet i høyinntektsland. I Norge er omtrent hver sjettede 8-åring overvektig. Ikke-smittsomme sykdommer berører alle verdens land, og den globale epidemien av slike sykdommer krever handling.

Vi har et særlig ansvar for barna våre, og i Norge har vi en lang tradisjon for å beskytte barn og unge. Markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot denne gruppen er omfattende og utbredt over hele verden. Regjeringen mener at barn ikke skal utsettes for markedsføringspress. Regulering av markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge er ett av flere virkemidler som kan bidra til å motvirke usunt kosthold. WHO har arbeidet med dette spørsmålet lenge, og Norge har vært initiativtaker og pådriver i saken.

Sommeren 2012 sendte regjeringen på høring et forslag om forbud mot markedsføring rettet mot barn og unge av de mest usunne mat- og drikkevarene. Vi mottok mange høringsuttalelser, som har bidratt til å belyse saken på en god måte. Høringen viste blant annet at mat- og drikkevarebransjen oppfattet forslaget i praksis som et totalforbud mot markedsføring av visse typer mat og drikke. På den annen side støttet frivillig sektor forslaget.

Høringsrunden viste også at det er bred enighet om at overvekt og fedme er et økende problem, som må tas alvorlig. Den norske mat- og drikkevarebransjen har gitt uttrykk for at den ønsker å være en del av løsningen på dette problemet, og har signalisert vilje til å etablere en forsterket bransjestyrt ordning for regulering av reklame for usunn mat og drikke overfor barn og ungdom.

Regjeringen mener det er riktig å la bransjen vise at den tar dette på alvor, og har derfor invitert norsk matvarebransje til å utarbeide forslag til en ny såkalt selvreguleringsordning.

Samtidig har regjeringen sendt et justert forskriftsforslag på høring våren 2013. Forskriften ble sendt på høring slik at det skulle være kjent hva som ville være alternativet dersom den bransjestyrte ordningen ikke kom på plass, eller dersom det senere skulle vise seg at selvregulering ikke gir resultater. Denne framgangsmåten har vi blant annet gjort rede for i Folkehelsemeldingen (Meld. St. 34 (2012-2013)).

Bransjen har våren 2013 lagt ned betydelig arbeid i å utvikle et nytt og forbedret reguleringssystem. Regjeringen anerkjenner dette arbeidet. Vi konstaterer med glede at bransjen er enig i at fedme og overvekt er store samfunnsproblemer, og at den ikke ønsker markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn.

Den nye bransjestyrte ordningen legger opp til å beskytte barn og ungdom mot denne typen markedsføring. Regjeringen vil derfor foreløpig ikke fastsette den forskriften vi har sendt på høring.

I tiden fremover vil departementene følge med på om den bransjestyrte ordningen bidrar tilstrekkelig til å beskytte både barn og ungdom. Vi viser i den sammenheng til at de nye retningslinjene legger opp til et forbud mot reklame til barn *under 13 år*, og til at bransjen skal vise aktsomhet ved markedsføring overfor *ungdom*.

Regjeringen vil i første omgang la den bransjestyrte ordningen få virke i to år. Høsten 2015 vil departementene i samråd med bransjen evaluere om systemet har ført til redusert markedsføringstrykk for usunn mat og drikke overfor barn og ungdom. Deretter vil departementene vurdere om retningslinjene har virket. Dersom evalueringen viser at markedsføringstrykket ikke er tilstrekkelig redusert, vil regjeringen ta forskriftsregulering opp til ny vurdering. Høringsprosessen som nå pågår vil bli sluttført på vanlig måte, blant annet av hensyn til Norges EØS-forpliktelser.

Regjeringen er fornøyd med bransjens konstruktive og lovende arbeid med å regulere og begrense markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge. Treparsamarbeid mellom bransjeorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten er en viktig arbeidsform i Norge. Vi har tro på at løsningen bransjen har kommet fram til vil kunne gi betydelig effekt. Samtidig legger vi, gjennom en enighet om å prøve ut en slik ordning, et positivt grunnlag for videre samarbeid både om regulering av markedsføring og om andre viktige saker på ernærings- og forbrukerområdet. Dette gjelder for eksempel produktinnovasjon, matmerking, bedre kosthold på arenaer der barn og unge ferdes, og et sunnere tilbud og økt kompetanse om ernæring i hurtigmatmarkedet.

Med vennlig hilsen

Jonas Gahr Støre

Inga Marte Thorkildsen